

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा

पोखरा-१०, रामघाट

त्रैमासिक बुलेटिन

बर्ष १, अंक ४

यस अंक भित्र :

अश्व कल्याणकारी परियोजना २
समापन

विश्व भेटरिनरी दिवस-२०१९ २
मनाइयो

डिजिटल प्रविधिमा पशु
स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम ३

अश्व कल्याणकारी प्रोत्साहन ३
कार्यक्रम

स्वावलम्बी, बचत परिचालन ४
तथा समूह व्यवस्थापन तालिम

घोडाखच्चरको निःशुल्क ४
स्वास्थ्य शिविर

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा : एक परिचय

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा सन् २००० मा स्थापना भएको एक गैरनाफामुखी गैरसरकारी संस्था हो । यस संस्था जिल्ला प्रशासन कार्यालय कास्कीमा विधिवत दर्ता भई समाज कल्याण परिषद, काठमाण्डौमा पनि आबद्ध छ । हाल संस्थाको मुख्य कार्यालय पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १०, रामघाटमा रहेको छ । विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग साझेदारी गरेर गरीब तथा सीमान्तकृत समुदायको जीवनस्तरलाई माथी उकास्न सहयोग गर्ने उद्देश्यका साथ यस संस्थाको स्थापना भएको हो । संस्थाले हाल जीविकोपार्जनका लागि गरिने पशुपालनसंग सम्बन्धित रहेर लक्षित वर्गको हितको लागि काम गरिरहेको छ ।

संस्थाको मुख्य कार्यक्रमको रूपमा पशुपालन सम्बन्धि विभिन्न तालिमहरू रहेका छन् । त्यसका अतिरिक्त अश्व प्रजातिका पशुहरू (घोडा, खच्चड र गधा) को कल्याणकारी परियोजना पनि यस संस्थाले संचालन गरिरहेको छ ।

आर्वा स्रोत केन्द्रबाटे जानकारी

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा पोखराले कास्की जिल्ला, पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका वडा नं. १३ मा पर्यावरण मैत्री, व्यवहारीक तालिम केन्द्रका रूपमा “आर्वा स्रोत केन्द्र” स्थापना गरेको छ । करिब ४४ रोपनि क्षेत्रफलमा फैलिएको यस केन्द्रको स्थापना शान्त तथा स्वस्थकर वातावरणमा तालिम संचालन गर्ने उद्देश्यले गरिएको हो । यो तालिम केन्द्र पोखराबाट पूर्व उत्तर मा लगभग ७ किलोमिटरको दुरीमा अवस्थित छ । यस केन्द्रमा एकपटकमा ३० जना व्यक्तिलाई खान बस्नको लागि उचित ब्यवस्था छ । यो केन्द्र फरक क्षमता भएका व्यक्ति मैत्री रहेको छ । यो तालिम केन्द्र अन्य संघसंस्थालाई तालिम तथा सभा संचालनका लागि भाडामा दिन मिल्ने व्यवस्था पनि छ । यस केन्द्रमा आवतजावतका लागि पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पतालको पूर्वपट्टिको गेटबाट कसेरी सम्म चल्ने सार्वजनिक बस समेत प्रयोग गर्न सकिन्छ । कसेरीबाट केन्द्रसम्म पुग्नको लागि मोटरबाटो पनि रहेको छ साथै १५ मिनेटको पैदल यात्रा पछि यस केन्द्रमा पुग्न सकिन्छ ।

“परिवर्तनको लागि सहयोग”

अश्व कल्याणकारी परियोजना समापन

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा पोखराले Brooke Hospital For Animals, UK को आर्थिक सहयोग र इलाम जिल्लाको जिल्ला पशु सेवा कार्यालय तथा पशु सेवा केन्द्रहरूसँगको समन्वयमा २०७० साल चैत्र महिनाबाट जीविकोपार्जनका लागि प्रयोग गरिएका अश्व प्रजातिका पशुहरू (घोडा, खच्चर, गधा) को कल्याणका लागि सञ्चालन गरेको दिगो अश्व कल्याणका लागि मानव आचारण रूपान्तरण र कार्यपद्धति सुधार परियोजना यही २०७५ साल चैत्र महिनाबाट समाप्त भएको छ। परियोजनाको इलाम सम्पर्क कार्यालयमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरि सरोकारवालाहरू माझ उक्त कुराको जानकारी पर्नि गराइयो। परियोजना अवधि सम्पन्न भएपनि दिगो रूपमा अश्व कल्याण कार्यक्रम चलिरहोस् भनेर इलाम जिल्लामा अश्व प्रेमी तयार गरि समुदायमा घोडा कल्याण सम्बन्धि विभिन्न तालिम बैठक, गोष्ठी, सेमिनार सञ्चालन गरिएको थियो।

विश्व भेटेरिनरी दिवस-२०१९ मनाइयो

२७, अप्रिल २०१९ विश्व भेटेरिनरी दिवसको अवसरमा तुलसीपुर उपमहानगरपालिका वडा नं. १० का बडा अध्यक्ष श्री कुमार लामिछाने ज्यूको अध्यक्षतामा र त्यस क्षेत्रका ५५ जना अश्व पालकहरूको सहभागितामा तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१० वनगाउँ खड्का राइस मिलमा हरेक किसानलाई ३ किलो मकै, एक प्याकेट नुन प्रदान गरिएको थियो र ७० वटा घोडाको लागि जुकाको औषधि समेत वितरण गरिएको थियो। यसैगरि “पशुलाई भ्याकिसन गराँ” भन्ने नाराका साथ किसानले घोडाको च्याली समेत निकालेका थिए।

गण्डकी प्रदेश भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सहित नेपाल भेटेरिनरी एशोसियशन गण्डकी प्रदेशको आयोजनामा माछापुच्छ्रे गाउँपालिका वडा नं. ६, भिंडावारी र पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १९, पुरन्चौरमा क्रमशः वृहत खोप शिविर र पशु मेला प्रदर्शनी कार्यक्रम गरियो। श्री वराह मा.वि. भिंडावारीमा ६ सय बाह्रा, ८७ भेंडा, ४७ कुकुर र १०२ गाई भैंसीलाई पि.पि.आर., खोरेत र रेविज विरुद्ध खोप लगाइयो। यसैगरि पुरचौर कास्कीमा बाह्रा र भालेको प्रदर्शनी गरिएको थियो।

“परिवर्तनको लागि सहयोग”

डिजिटल प्रविधिमा पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा, पशु सेवा तालिम केन्द्र, हेफर इन्टरनेशनल नेपालको समन्वयमा पोखरामा नेपालमै पहिलो पटक डिजिटल प्रविधिबाट ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम सम्पन्न गरियो । विभिन्न जिल्लाका ग्रामिण पशु स्वास्थ्य महिला कार्यकर्ताहरूलाई पाँच दिने ट्र्याबलेट मोबाइलको सहायतामा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी ज्ञान कसरी लिन सकिन्छ भनेर सिकाउन लागिएको हो । पाँच दिन उक्त तालिम लिएपछि उनीहरूले एक महिना आफ्नै घरमा बसेर अध्ययन गरे र त्यसपछि उनीहरू पुनः दश दिनका लागि तालिम केन्द्र आएर व्यवहारिक ज्ञान लिए ।

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवाका कार्यकारी निर्देशक डा. विदुर पाख्नीनको अध्यक्षतामा भएको तालिमको औपचारिक कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि भूमी व्यवस्था तथा कृषि सहकारी मन्त्रालयका डा. दिर्घनाथ दुंगाना, पशु तालिम केन्द्रका डा. ग्रिष्म न्यौपाने, हेफर इन्टरनेशनल नेपाल तथा तालिमका सहजकर्ता समेत रहेका भोला श्रेष्ठ, डा. निरन अधिकारी, डा. श्वेता घिमिरे र भरत पोख्रेल लगायतले तालिमको सफलताको शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

अश्व कल्याणकारी प्रोत्साहन कार्यक्रम

३० अप्रिल, २०१९ गुलरिया, बर्दियाको टाङ्गा स्ट्र्याण्ड मा अश्व पालकलाई प्रोत्साहनका निमित्त अश्व कल्याणकारी प्रतियोगिता आयोजना गरिएको थियो जसमा १७ जना सहभागी थिए । यस प्रतियोगितामा मंगल थारु, भेषराज बास्तोला र सुमन कुमार दत्तको समूहले जनावरको अवस्था र कृषकको ज्ञान र व्यवस्थापनलाई मूल्यांकन गरि प्रथम, द्वितीय र तृतीय गरि तीन जना विजेता प्रतियोगि क्रमशः सुलेमान अन्सरी, कल्लु चौधरी र रमेश रैदासलाई सम्मान गरियो ।

यसैगरी घान्दुकमा पनि अश्व मालिक सुक बहादुर गुरुङ, अन्नपूर्ण गाउँपालिका-११, छ्पोड र अश्व चालक राजेन्द्र नेपाली, अन्नपूर्ण गाउँपालिका-१०, किम्चीलाई घोडा-खच्चर व्यवस्थापन तथा कल्याणकारी संस्था, अन्नपूर्ण गाउँपालिका-१०, घान्दुकले मूल्यांकन गरि विजेता बनाएको थियो र पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवाले विजतालाई प्रोत्साहन स्वरूप सम्मान गरेको थियो ।

गुलरिया, बर्दियामा पुरस्कार
वितरण गर्दै

घान्दुकमा पुरस्कार
वितरण गर्दै

“परिवर्तनको लागि सहयोग”

स्वावलम्बी, बचत परिचालन तथा समूह व्यवस्थपापन तालिम

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा पोखरा द्वारा, घोडा खच्चर कल्याणकारी परियोजना अन्तर्गत दीगो अश्वकल्याणको लागि मानवआचरण रूपान्तरण र कार्यपद्धति सुधार परियोजना दाढले आयोजना गरेका (EWG Strengthening and Saving Mobilization Training) अश्वपालक किसान समूहहरूलाई ३ दिने स्वावलम्बी, बचत परिचालन तथा समूह व्यवस्थपापन तालिम २०७६ जेष्ठ १६ देखि १८ सम्म तुलसीपुर उपमहानगरपालिका वार्ड नं १० बनगाउँमा सम्पन्न गरियो । सामुदायिक बिकासका लागि स्थानिय स्तरमा गठन भएका बिभिन्न समूहहरूलाई व्यवस्थित, दिगो र स्वावलम्बी बनाइ व्यवसायिक योजना सहित बिकास प्रकृयामा संस्थागत रूपमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्न उत्प्रेरित गर्न सहयोग पुऱ्याउनु नै यस तालिमको मुख्य लक्ष्य हो ।

स्वावलम्बी समूहको अवधारणा र महत्व स्वावलम्बी समूह बन्न संचालन प्रकृया, बैठक संचालन, निर्णय प्रकृया र कार्यान्वयन, समूहमा बचत र बचत परिचालन, समूहको श्रोत पहिचान र परिचालन, प्रभावकारी संचार, समूहमा हुने विवाद र विवाद व्यवस्थापन, समूह सम्पर्क समन्वय तथा कार्य संजाल, बिकास तथा सामुदायिक बिकास र समूहको दिगो बिकास जस्ता बिभिन्न बिषयवस्तुहरूमा तालिम सहभागीहरूको ज्ञान, सीप, धारणा र व्यवहार तथा क्षमता बिकासमा थप सहयोग र तालिममा सिकेका कुराहरूलाई आत्मसाथ गर्दै आफ्नो समूहलाई व्यवस्थित गर्न आफु, समूहका सदस्यहरूको ज्ञान, सीप, धारणा र व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउनका लागि उक्त कार्यक्रमले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गच्छ्यो ।

घोडाखच्चरको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर

संस्थाको दीगो अश्व कल्याणकारी परियोजना अन्तर्गत परियोजना सञ्चालनमा रहेका गोखार्को माछा खोलामा घोडा खच्चरको तीन दिने निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरियो जसमा ६१५ वटा घोडाहरूलाई निरिक्षण र उपचार गरिएको थियो । यसरी सञ्चालित स्वास्थ्य शिविरबाट घोडाखच्चर पालक किसानहरूले प्रत्यक्ष फाइदा लिएका थिए । शिविरमा गाहिरो धाउचोट, शुल जस्ता समस्याहरूको तत्काल उपचार सेवा प्रदान गरियो भने स्वास्थ्य जाँच गरि निःशुल्क औषधि समेत वितरण गरियो । त्यस्तै किसान तथा चालकहरूलाई घोडाखच्चर विशेष रोग तथा समस्याहरूको बारेमा सचेतिकरण गरि शिक्षामुलक पाठ्य सामाग्री जस्तै अश्वपालक शिक्षा पुस्तिका, किसान डायरी पनि वितरण गरियो ।

पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा

प्रधान कार्यालय: पोखरा-१०, रामघाट पोस्ट बक्स नं ४१९ फोन नं : ०६१-५२६४५५, ५३५८०७

ईमेल : info@ahtcs.org.np, वेबसाइट : www.ahtcs.org.np फेसबुक पेज : www.facebook.com/ahtcspokhara